75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-3740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 97. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 23-го ТРАВНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 23, 1968 No. 97. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 22 травня, 1968

В АМЕРИЦІ

Д-Р ЮРІЙ Б. КІСТЯКОВСЬКИЙ в зізнаннях в Сенатській Комісії Закордонних Справ, висловив свою турботу з того приводу, що настало якесь відчуження між великим числом науковців і Департаментом Оборони. Д-р Кістяковський був якийсь час науковим дорадником президента Айзенгавера. На початку цього року він зрезигнував зі становища наукового дорадника Департаменту Оборони. Тоді повідомляли, що він зробив це тому, що не погоджувався з політикою в справі війни у В'єтнамі. Та з листа Кістяковського до сенатора Фулбрайта виходить, що цей вчений українського роду невдоволений також і з того, що Пентагон сам відчужив себе від незалежних ні від кого науковців, і затруднив високих військовиків замість цивілістів.

ТОВАРИСТВО РЕҐІОНАЛЬНОГО ПЛЯНУВАННЯ домагається, щоб Федеральний Уряд фінансував всі витрати на поборювання вбогости. Товариство Реґіонального Плянування — це громадянська організація для розвитку в нюйоркській метрополітенській окрузі, яка існує вже 39 років. Воно виготовило широкий плян, яким способом найкраще розбудувати район великого Ню Йорку. Згідно з цим пляном Федеральний Уряд повинен фінансувати видатки на добродійність, публічне здоров'я, виховні програми та на всі будови в рамках поборювання вбогости. На думку Товариства Реґіонального Плянування федеральні витрати на поборювання вбогости треба збільшити з 11.5 більйона дол. до 25.5 більйона дол.

ГОЛОВА ЕфБІАй Дж. ЕДҐАР ГУВЕР, зізнаючи в Палатній Підкомісії Видатків, заявив, що войовничі негритянські націоналісти та студенти з так званої Нової Лівиці, творять загрозу для безпеки цієї країни. Гувер до лівих студентів зараховує Координаційний Комітет Студентів Ненасильних Дій, Чорних Муслімів і Рух Революційної Акції. Сюди належить ще організація Студенти за Демократичне Суспільство, яка є загрозою для внутрішньої безпеки країни. Гувер висловив турботу з того приводу, що чорні націоналісти збирають і магазинують зброю проти білих людей. Нема закону про контролю зброї, тому, казав Гувер, підривні елементи можуть легко купувати зброю.

В МОНТРЕАЛІ ВІДКРИТО З ВЕЛИКОЮ парадою Ярмарок - Виставку під заголовком „Людина та її світ", яку монтреальці називають „Сином Експо 67", яка тривала від квітня до 30-го жовтня 1967-го року. Під час відкриття грали оркестри, дзвонили дзвонами, пускали фоєрверки. Присутній був прем'єр Канади П'єр Еллїотт Трудо, який із посадником Жаном Драпо впродовж двох годин оглянув виставку. Минулорічна виставка була з дозволу Міжнародного Виставкового Бюра. Цьогорічна виставка не має офіційного дозволу цього бюра, нею опікується тільки місто Монтреал. Трудо вийшов із Монтреалу як професор права, а тепер прибув до цього міста як прем'єр.

У СВІТІ

РЕГУЛЯРНІ ПІВНІЧНО - В'ЄТНАМСЬКІ З'ЄДНАННЯ ОБСТРІЛЮВАЛИ ракетами й міномєтами 3 великі американські бази у Південному В'єтнамі, — з другого боку американці розпочали дві офензивні дії націлені на прочищення околиці двох великих міст Гуе і Квантрі, у північній частині Південного В'єтнаму. В одній битві вбито 92-ох північно - в'єтнамських вояків. Проти Північного В'єтнаму переведено 128 налетів.

ІРАН СТАРАЄТЬСЯ ЗАКУПИТИ в ЗСА новітню зброю на суму 600.000.000 дол., платних впродовж 6-ох років по 100 мільйонів. Іран потребує ту зброю задля модернізації своїх збройних сил, з уваги на загрозу, яка постала для цілого Середнього Сходу та Південної Азії, коли Британія відкличе відтіль свої збройні сили.

ПОЛЬСЬКА ПРЕСА ПРИНЕСЛА ОФІЦІЙНЕ СТВЕРДЖЕННЯ, що антисемітська кампанія в Польщі починає шкодити польській закордонній торгівлі. Закордонні „сіоністи" почали бойкотувати різні польські вироби, й тому зменшився експорт, але — за польськими ствердженнями — це відбивається на загальній польській торгівлі тільки мінімально. „Сіоністами" польські комуністи називають всіх жидів.

У ПРАЗІ ВІДКРИТО ЗНОВУ представництво Пан-Американської летунської лінії, закрите з наказу чеських комуністів 18 років тому. На відкритті того представництва були приявними заступник чеського міністра комунікації д-р Ян Дуфек і американський амбасадор Джекоб Бім. Це перша американська фірма, що відновлює свою діяльність на терені ЧСР внаслідку нового курсу в ЧСР.

ПАКІСТАН ЗАЖАДАВ ВІД ЗСА, щоб вони закрили в наступному році свою летунську базу недалеко Пешавару. Договір про уділення Америці тієї бази підписано в липні 1959 року з 10-тирічною важністю. З тієї бази вилетів був, м. і., в травні 1960 р. американський летун Френсіс Ґері Поверс на розвідчий лет на літаку V-2 понад Совєтський Союз, де збито його, внаслідку чого постав міжнародний конфлікт (Хрущов використав той інцидент для зірвання Паризької конференції „на вершинах").

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР КУРТ ГЕОРҐ КІЗІНҐЕР ВІДКЛИКАВ свою заповіджену подорож до Еспанії й Португалії з уваги на неспокійний час в Німеччині. Ліва опозиція, використовуючи занархізовану частину студентів, веде безпардонну кампанію проти законопроєкту про надзвичайні повновласті для уряду у вийняткових часах і 29 травня ц. р. відбудеться останнє голосування в парляменті над тим законопроєктом. Крім того — постали щілини в міжпартійній урядовій коаліції, при чому під знаком запиту опинилась спілка християнських демократів із соціялістами.

ГЕН. ДЖ. Г. ВУДВАРД ПЕРЕСТЕРІГ Північну Корею, щоб вона „не помилилась у фальшивій оцінці американської здібности і рішучости боронити Південну Корею". Ген. Вудвард є тепер головою американської делеґації в Мішаній Військовій Комісії для перемир'я в Кореї. Наприкінці минулого тижня відбулося 270-те з черги засідання тієї Комісії в Панмуджомі й обидві сторони знову зголосили взаємні обвинувачення щодо провокування нової війни своїми агресивними діями.

У КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ ОФІЦІЙНА ПРОПАҐАНДА ВПЕРШЕ НАЗВАЛА формально все ще урядуючого президента Лю Шао-чі „агентом Куомінтанґу", цебто офіційної партії Вільного Китаю на Тайвані (Формозі), що є найбільшою образою в очах китайських комуністів. Китайська комуністична преса ніколи не називає Лію Шао-чі за іменем, тільки прозиває його „китайським Хрущовим" — і всі знають, про кого мова.

У 30-РІЧЧЯ СМЕРТИ

ПОЛКОВНИК ЄВГЕН КОНОВАЛЕЦЬ
(* 14 червня 1891 — † 23 травня 1938)

Президент Джансон проти нетолеранції в політичному житті

Вашинґтон. — Президент Джансон, промовляючи до провідників Американського Адвокатського Товариства в Білому Домі, заявив, що він бачить в американсському політичному житті „нетоліранцію і майже тоталітарну пристрасність", яка виявляється такою поведінкою: „Або ви погоджуєтеся зі мною, або будете жалкувати". Президент промовляв до правників в залі, де не було журналістів, але зміст його промови Білий Дім передав представникам часописів. Президент признав, що це надзвичайні часи, в яких живемо, але він заявив, що треба перемагати всі небезпеки. Джансон признає, що демократичні установи виставлені на небезпеку, заіснувало непорозуміння між ґенераціями, між тими, що „мають" і тими, які „не мають", між тими, які мають більшу освіту й вишкіл, і тими, які цього не мають. Президент бачить, що затирається лінія між свободою і тим, що дозволене і недозволене. Щодня чути погрози і протипогрози. Заіснувала нетолеранція, яка не зносить протилежної думки. Президент підкреслив, що такий стан не можна погодити з демократією, тому треба конче змінити його на толеранцію, яка дає силу американському народові.

Уряд просить Конґрес збільшити цьогорічний бюджет на $3.9 більйона

Вашинґтон. — Президент вислав 21-го травня до Конґресу проєкт збільшити федеральні видатки ще в цьому бюджеті, який кінчається 30-го червня 1968, на 3.9 більйона дол. Це збільшення призначене на видатки на війну у В'єтнамі і на більші платні для військовиків і цивільних урядовців. Збільшення видатків на війну у В'єтнамі виникло тому, що була офензива Північного В'єтнаму, і тому, що було напруження з Північною Кореєю. На більші платні, які автоматично збільшуються згідно з минулорічним законом, треба Урядові 791 мільйона дол. ще в цьому році. Президент оцінював в січні ц.р., що на оборону треба буде видати 73.7 більйона дол. 31-го березня ті запропоновані видатки оцінювано на 76.2 більйона дол. Тепер виявляється, що видатки на оборону у фінансовому 1968 році винесуть 77.3 більйона дол. Видатки на саму війну у В'єтнамі оцінювано на 23.8 більйона дол., а тепер виявляється, що вони становитимуть 27.7 більйона дол. Заступник секретаря оборони Пол. Г. Ніці заявив, що збільшені видатки на оборону потрібні, щоб можна було з успіхом вести боротьбу у В'єтнамі.

Дораджують Рокефеллерові атакувати Ніксона

Ню Йорк. — Політичні стратеги вирішили, що їхній кандидат на президента Нелсон А. Рокефеллер повинен вести енерґійнішу виборчу кампанію та виступити проти програми колишнього віце-президента Ричарда М. Ніксона, якщо нюйоркський ґубернатор хоче здобути номінацію. Досі Рокефеллер не виступав проти Ніксона, кажучи, що він не бажає розбивати Республіканську партію. Та його дорадники занепокоєні таким становищем Рокефеллера і вимагають, щоб він влаштовував більші політичні віча для ширшого кола виборців і щоб критикував Ніксона за його консервативне становище. Рокефеллер в дотеперішній виборчій кампанії старався здобувати прихильність делеґатів на Номінаційну Конвенцію в Маямі. Рокефеллерові політичні стратеги не дораджують своєму кандидатові, щоб атакував особу Ніксона, тільки щоб вказував на ту різницю, яка існує між поглядами обидвох републіканських кандидатів на різні проблеми внутрішньої й закордонної політики. На думку дорадників Рокефеллер може з успіхом апелювати до делеґатів на Конвенцію аж тоді, коли перед Конвенцію опитування виявлять що Рокефеллер має більшу популярність, як Ніксон.

ЗСА й Ізраїль зазнали поразки в Раді Безпеки ОН

Об'єднані Нації. — Вперше в історії Об'єднаних Націє З'єднані Стейти Америки опинилися майже ізольовані в Раді Безпеки ОН. Коли у вівторок 21 травня ц.р. прийшла на голосування резолюція, яку зголосили Пакістан і Сенеґаль, яка проголошує неважність всіх адміністраційних розпорядків Ізраїлю на терені колишньої йорданської частини Єрусалиму, то „за" тією резолюцією голосували 13 членів Ради Безпеки, а тільки ЗСА і Канада „стримались". „За" голосували Британія, СССР, Франція, Пакістан, Індія, Сенеґаль, Етіопія, Данія, Вільний Китай, Бразилія, Параґвай, Альжирія і Мадярщина. Резолюція, прийнята Радою Безпеки, висловилась проти анексії Ізраїлем йорданської частини Єрусалиму й уніфікації того міста, як також проти вивласнення ізраїльськими властями арабських будинків і земельних посілостей на терені, що належав до Йорданії. Представник Ізраїлю Йосиф Текоаг назвав ту резолюцію „непрактичною і нерозумною", бо згідно з тією резолюцією треба би привернути дротяні засіки й заміновані поля, які існували там впродовж 19 років. Йорданський делеґат Мухаммед ель-Фарра прославляв те рішення Ради Безпеки. Заходи американського амбасадора Артура Ґолдберґа, щоб Йорданія погодилась на резолюцію, яка не дала б згоди на анексію арабських земель і посілостей Ізраїлем, але підтримала б мирову місію Ґуннара Яррінґа, не мали успіху.

Страйк у Франції поширюється, але уряд, мабуть, втримається

Париж. — Генеральний страйк, який спаралізував публічне життя на терені цілої Франції, поширився на фабрики автомобілів Сітроена і Сімки, на державний Банк Франції з його 14.000 службовиків, на найбільший в Парижі центр ярин і овочів, на державні майстерні для виробу атомових матеріялів та на різні інші підприємства, які дотепер ще працювали. Проте робітничі спілки заборонили робітникам електрівень і газет приступати до страйку, підкреслюючи бажання зберегти життя у Франції сяк-так „нормальним" і не переступати межі боротьби тільки за реформи, а не за докорінну зміну державної системи. Водночас генеральний секретар керованої комуністами Генеральної Конфедерації Праці заявив, що страйки триватимуть може й три тижні, бо робітничі спілки не задовольняються обіцянками щодо реформ у майбутньому без обов'язуючих гарантій. Генеральний секретар Комуністичної партії Вальдек Роше повторив свій заклик до створення уряду „народного фронту", при чому Комуністична партія „готова перейняти свої зобов'язання". Однак, мабуть, уряд Жоржа Помпіду втримається, бо 42 посли не-ґоллісти з так званого Центру заявили, що вони не голосуватимуть за внеском на вотум недовір'я урядові. Деґоллісти й так звані Незалежні республіканці, які зблоковані з деґоллістами, мають разом 241 мандат у парляменті, на три мандати замало до більшости, але ті мандати дістають від інших партій. Опозиція, що складається з комуністів, соціялістів і інших лівих партій, має разом 195 послів. Крім цього є згаданих 42 посли Центру і 8 безпартійних. Якщо залишиться уряд Ж. Помпіду — ситуація загоститься, бо робітничі спілки вимагають його димісії. З другого боку президент Ш. де Ґолль неначе рішений виключити з уряду кількох тих міністрів, які безпосередньо причетні до страйку студентів, — отже головно міністрів освіти, справедливости й молоді. Де Ґолль виголосить в п'ятницю промову до народу і, за газетними твердженнями, розпише на червень новий всенародний плебісцит, що його хоче протиставити організаторам теперішнього генерального страйку та різних авантур. Страйковий рух настільки порушив нормальне життя у Франції, що французька Торговельна Палата перенесла День Матері, що його мали святкувати 26 травня, на 16 червня, разом із Днем Батька.

Тіто підтримує демократизацію в ЧСР

Беоґрад. — Юґославський президент Тіто заявив в понад одногодинній розмові з редактором „Н.Й.Тайму" С. Л. Золцберґером, що він схвалює демократичні реформи в Чехословаччині, які мають на цілі направити різні дотеперішні недоліки тамошнього державного життя. Однак Тіто заперечив, наче б в ЧСР наслідувано „тітоїзм": мовляв, кожна країна має власні проблеми й потреби, які є пливкими і „що сьогодні добре — це не мусить бути добрим завтра". Тіто виправдував відновлення дипломатичних взаємин Юґославії з Західньою Німеччиною вимогами „реалізму". З Італією — заявив він — Юґославія мала гірші переживання й досвіди, як з Німеччиною, проте тепер завдяки добрій волі з обох сторін — юґославсько-італійські взаємини якнайкращі. Однак Тіто висловився за те, щоб Західня Німеччина визнала Східню Німеччину й старалася направити та затіснити взаємини між тими „двома Німеччинами", які стали „реальністю" після останньої світової війни, і таким шляхом дійти до з'єднання. Найбільше політичне значення має заклик Тіта до СССР і ЗСА, щоб вони порозумілись щодо відносин на Середньому Сході й просто накинули замирення на Середньому Сході однаково Ізраїлеві, як арабській стороні. Тіто твердив, що коли він відвідав недавно арабські країни, то ствердив готовість в арабів до „політичної розв'язки", себто замирення з Ізраїлем, однак Ізраїль унеможливлює таку розв'язку своїм впертим зберіганням всіх користей, що їх здобув у війні в червні м.р.

ПРАВДА ПРО ЧСР ВИПЛИВАЄ НАГОРУ

Київська преса жодним словом не обмовилась про найновіші події в Чехо-Словаччині, подаючи й далі все в найчервонішо - комуністичному світлі. Але 17 травня „Радянська Україна", повідомляючи, що до ЧСР прибуло 35 журналістів з УССР, принесла й першу реальнішу вістку про події в Празі. На засіданні Президії ЦК КПЧ відзначалось, що „газета ,Руде Право" повинна ясніше і рішучіше виражати позицію партії і оперативніше реаґувати на повсякденні події і загальне становище, виступати проти спроб опозиційних антисоціялістичних сил."

У ВАШИНҐТОНІ ВІДЗНАЧАТЬ 50-РІЧЧЯ ПРОГОЛОШЕННЯ САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНИ

Заходами Екзекутиви УККА відбудеться в суботу, дня 1-го червня ц. р., в Вашинґтоні величаве відзначення 50-річчя проголошення самостійности України. Відзначення золотого ювілею буде складатися з трьох частин:

1. Маніфестація з програмою біля пам'ятника Шевченкові. Початок о год. 1-ій по пол. 2. Політичних демонстранцій біля совєтської амбасади в Вашинґтоні, біля Білого Дому і біля щоденника „Вашинґтон Пост". Час демонстранції від год. 3-ої до 4-ої по пол. 3. Репрезентативного Ювілейного Бенкету в готелі Вашинґтон Гілтон. Початок о год. 8-ій вечером. В маніфестації і бенкеті візьмуть участь визначні представники американського політичного світу та амбасадори чужих держав.

Для підготови і переведення цього відзначення Екзекутива УККА покликала в Вашинґтоні Діловий Комітет. Екзекутива УККА і Діловий Комітет подали вже до відома загальні відомості про відзначення золотого ювілею.

Головна демонстрація буде проти совєтської амбасади. Після закінчення програми маніфестації біля пам'ятника Шевченкові, учасники вирушать походом до місця демонстрації — „К" і 16-та вулиці. Це місце є віддалене 500 стіп від совєтської амбасади. Демонструвати ближче чим 500 стіп від амбасад є заборонено законом. Демонстраційний похід очолюватимуть товариства молоді, студентів і комбатантів. Демонстрація має бути спокійна. Учасники демонстрації повинні приготовити відповідні проти-большевицькі транспаренти з виразними написами, щоб телевізія, журналісти і прохожі могли легко їх відчитати.

Демонстрація біля Білого Дому буде висловом піддержки політики американського уряду в справі В'єтнаму та вимогою до цього уряду і президента Джансона про визвольну політику супроти поневолених неросійських народів в російській комуністичній імперії. Місце демонстрації проти щоденника „Вашинґтон Пост" є біля перехрестя вулиць 15-ої і „Л". В цій демонстрації візьмуть участь головно поневолені народи СССР, що їх „Вашинґтон Пост" не вважає за народи.

Поліція Вашинґтону дала дозвіл відбуття демонстрацій і походу, як також на паркування автобусів при вулиці „К".

Діловий Комітет особливо апелює до товариств молоді, студентів і комбатантів, щоб вони взяли масову участь в маніфестації і демонстрації для величавого відзначення ювілею проголошення української державности.

Урочисто відзначили 25-ліття створення Першої Української Дивізії

Торонто. — Під патронатом Комітету Українців Канади тут відбувся ювілейний бенкет у „Роял Йорк готелі" 18 травня ц. р., в присутності до 700 учасників, на відзначення срібного ювілею створення Першої Української Дивізії Української Національної Армії під керівництвом Генерального Штабу генерал-полковника Павла Шандрука. На ювілейне святкування прилітав з Парижу проф. д-р Володимир Кубійович, який у 1943 р., як провідник Українського Центрального Комітету, видав заклик до формування української дивізії „Галичина". Головну промову виголосив віце-президент УНР в екзилі проф. Микола Степаненко — під час Другої Світової війни член бойового штабу УНАрмії під керівництвом ген. П. Шандрука, тепер також генеральний секретар УРДПартії. Після українського і канадійського гимнів, бенкет відкрив голова ділового комітету А. Коморовський. Апель провів сотн. С. Гуляк, було представлено Почесну Президію з 40 осіб. Під час вечері представлено також до 30 осіб — відпоручників різних товариств і організацій, потім головну доповідь виголосив проф. М. Степаненко і мав слово проф. д-р В. Кубійович про створення 1-ї Дивізії УНА й антикомуністичну антимосковську боротьбу українського народу. Проф. д-р В. Кубійовичеві було було вручено подарунок з пластового ярмарку. Крім того, виступали з промовами о. д-р В. Кушнір, президент КУК, і пор. Вол. Гузар. До складу Почесного Комітету входили о. д-р В. Кушнір, Блаженніший Іларіон Митрополит УГПЦеркви, Митрополит УКЦеркви в Канаді Кир Максим Германюк, Апостольський Візитатор для українців-католиків у Зах. Европі Кир Іван Бучко, який робив великі заходи для покращання долі та звільнення дивізійників з полону, сенатор Канади д-р П Юзик, командувач УНА ген. П. Шандрук, Командир Дивізії ген. М. Крат, голова Братства УНА в Канаді пполк. П. Силенко, голова Союзу Укр. Канадійських Ветеранів сотн. В. Панчук, голова ГУ Управи кол. Вояків Братства І -ої Дивізії УНА сотн. М. Малецький. З нагоди ювілею вийшла програма-брошура з багатьма ілюстраціями і привітами. При нагоді перебування на цьому континенті проф. д-р Володимир Кубійович відвідав двічі Головну Канцелярію УНСоюзу в Джерзі Сіті та Редакцію „Свободи", полагоджуючи при тому різні справи, пов'язані з випуском 2-го тому англомовної „Енциклопедії Українознавства".

8 червня у Вінніпеґу прилюдна збірка на українські потреби

Вінніпеґ. — Управа міста Вінніпеґу переслала до Суспільної Служби Українців Канади, ССУК, офіційне повідомлення про дозвіл на проведення цьогорічної прилюдної, по всьому місті на вулицях і площах, збірки „Теґ Дей" на українські потреби. В цьому році необхідна співпраця в проведені збірки збоку всіх українських організацій і товариств міста. У зверненні ССУК сказано, між іншим, що „багато ще є потребуючих нашої допомоги, зокрема дітей, також тут між нами, в Канаді. Нема одного тижня, щоби до нашої канцелярії не приходили листи й люди за поміччю. „Теґ Дей" є одиноким засобом для зібрання грошей на ці потреби. Суспільна Служба Українців Канади, розсилає до всіх українських місцевих організацій і церковних громад листи, на яких треба буде вписати імена тих жінок, чоловіків і молоді, які погодяться взяти участь в збірці. Повернути ті листи треба до канцелярії ССУК (КУК), вул. 456 Мейн найпізніше до п'ятниці, 26 травня.

СВОБОДА SVOBODA
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

30-річчя вбивства Євгена Коновальця

23 травня 1938 року згинув на вулиці Роттердаму в Україні, як командир славних київських Січових Стрільців, провокатор, що підступно здобув собі його довір'я, вручив пуделко з-під сиґар із вложеною в ньому годинниковою бомбою. Таким чином Євгена Коновальця вбили московські большевики, визнавши його як небезпечного для своєї влади політично - революційного активіста, що діяв у вільному світі, продовжуючи ту свою безперервну боротьбу за українську державницьку ідею, яку проводив і в Україні, як командир славних київських Січових Стрільців.

З іменем Євгена Коновальця зв'язана власне його подвійна життьова роля: як полковника в Армії Української Народної Республіки, командира спершу Відділу, після того Корпусу Січових Стрільців, командира Київської Військової Округи після упадку Гетьманату Павла Скоропадського, — а після ліквідації реґулярного воєнного фронту, після прогри визвольних змагань засновника та керівника підпільно - революційної Української Військової Організації і від січня 1929 року — голови Організації Українських Націоналістів. Але Євген Коновалець насправді ніколи не був партійною людиною. Як Симон Петлюра, що колись був соціял - демократом, так і Євген Коновалець колись був націонал - демократом. Насправді обидва вони були понадпартійними державниками, упертими й послідовними ворогами білої та червоної Москви, як „ворога ч. 1" України. З Симоном Петлюрою в'яжуть Євгена Коновальця ще ті найбільш характеристичні для них риси, що обидва були суто революційними появами, яких хвиля визвольної революції винесла на верхи історії, — обидва були за вдачею і нахилами радше політиками, як військовиками, — обидва були активістами, для обох їх українська визвольна справа була альфою і омегою життя обидва були звеличниками українського війська. Обидва теж були державними мужами, переростаючи форматом, своїм світоглядом, організаційним хистом та ідейною наснагою своїх сучасників.

Тому в 30-річчя трагічної смерти Євгена Коновальця треба відзначити його пам'ять без уваги на партії, стани і походження, як соборного борця за соборну незалежну Україну.

Державна криза у Франції

Сучасна державна криза у Франції є новим прикладом,як із маленьких подій можуть поставати великі наслідки. Почалося від студентської демонстрації в одному з провінційних університетів. Той рух перекинувся до паризької Сорбонни, що її студенти застрайкували з „солідарности", а з університетського терену демонстрації перейшли на Латинську дільницю, де між студентами і поліцією прийшло до справжньої битви дз сотнями ранених. Задля „солідарности" з студентами у протесті проти дійсної чи вигаданої брутальности поліції почались тут і там робітничі страйки, які з швидкістю степової пожежі розгорнулися в генеральний страйк, перевищивши найсміливіші надії всіх робітничих спілок. Коли ж страйковий рух спаралізував усе громадське життя Франції, студенти окупували будинки університетів, а робтники — найбільші фабрики, при пасивній поставі поліції, і маленькі спершу вимоги шкільних реформ та підвишки платень робітникам перейшли в суто політичні вимоги зміни цілого режиму.

Комуністи, звичайно, хотіли б використати ситуацію, щоб повалити режим де Ґолля й бодай частинно прийти до влади в лівому уряді „народного фронту". Але соціялісти не кваплються до такої комбінації, знаючи з досвіду, що значить політична спілка з комуністами. Перед усією протидеґоллівською опозицією стала тепер дилема: або підтримати режим де Ґолля, або допустити до влади комуністів. Однак французькі народні маси таки комунізму не хочуть. Зокрема, студенти, які розпочали цю авантуру, відпекалися свого зв'язку з комунізмом, а компартія безцеремонно відсунула студентів від дальшого впливу на події.

Очевидно, не слід скидати всю вину на комуністів. Чималу вину несе де Ґолль і створений ним режим, який задовольнився вислідом плебісцитів та ліквідацію партійницької анархії 4-ої Республіки. Але кол. прем'єр Мендес Франс мав рацію, коли закинув де Ґоллеві і слухняним йому міністрам, що вони за 10 років свого урядування вперто відмовлялися стрінутися з представниками невдоволених верств та кляс, щоб безпосередньо вислухати їх жалі. Така самопевність влади,що межує з ароґанцією, завжди мститься. Вона й тепер помстилась. І якщо режим де Ґолля бодай ще за його життя втримається, то хіба коштом дуже поважних реформ і поступок.

Ярослав Курдидик

ГРІЗНА ПЕРЕСТОРОГА ГЕН. ТВЕЙНІНҐА

У своїй книжці „Ані свобода ані безпека" (Найдер ліберті нор сейфті) генерал Н. Т. Твейнінґ висловлює надзвичайно грізну пересторогу не лише для професійних американських політиків, але й для кожного пересічного громадянина. Генерал чітко й переконливо доказує, яка небезпека повисне над ЗСА, якщо їх Уряд у найближчому часі не внесе основних змін у свою внутрішню й зовнішню політику.

Слід згадати, що ген. Твейнінґ був у 1957-60 рр. головою Об'єднаних Шефів Штабів ЗСА і, крім згаданої вище книжки, є автором багатьох статтей у різних фахових журналах, в яких виступає завжди, як „речник найрішучіших коректив" у холодній війні між З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом. У всіх своїх працях цей автор говорить спокійною безстрасною мовою в і й с ь к овика, і всі його аналізи та висновки вдаряють читача гостротою логіки та залізною арґументацією.

Усе лихо, яке накопичилося у ЗСА так, що не знати, як з ним дати раду, зродилося, — за словами Твейнінґа, — не останнім часом, а сягає своїм корінням далі, як у повоєнний період. „Ми, — пише він, — маємо ворогів, які намагаються перегнати нас у технологічному суперництві, д о к ладаючи для цього всіх зусиль і всіх можливих заходів, а тим часом ми, у ЗСА, за останні роки робили все можливе, щоб у нашому народі спаралізувати і атрофувати всяку моральну і матеріяльну відпорність. Я побоююся, що коли таке наше відношення до цієї справи не зміниться, то ми станемо перед найбільшою в історії ЗСА небезпекою.

Безпосередньою нашою загрозою, — стверджує ген. Твейнінґ, — є Совєтський Союз, якого нам слід уважати за ворога число один, бо він щораз більше наздоганяє нас своїми досягненнями в ділянці атомових дослідів. Але ми не сміємо легковажити також червоного Китаю, коли взяти до уваги його останні здобутки в тій ділянці.

Генерал Твейнінґ заявляє, що у сповільненні, а подекуди навіть у повній затримці темпу розбудови атомової зброї ЗСА завинили „дві кліки". Перша — лжеморалісти, слабодухи - пацифісти і інше ліберальне охвістя. А друга — науковці - фантасти і мрійники, які, на жаль, мають не абиякий вплив на формування американської національної оборони „вія — Білий Дім". Ці люди, — пише генерал, — хоч іноді роблять і дещо корисне, в своєму патріотичному запалі намагаються навіть „рятувати ЗСА", не можуть зрозуміти найосновнішого: що ми живемо в атомовій добі. Ось, для прикладу, їм важко повірити в те, що Москва може одного дня нас знищити, або, як висловився один з її колишніх „вождів" Хрущов — „угробити". Ці науковці твердять, що, мовляв, збройна перевага ЗСА для їх противників стала „незносно - провокативною", і тому власне американці спричинили теперішнє напруження між Москвою і Вашинґтоном. Тож у своїх теоретичних міркуваннях ці легкодухи рекомендують Урядові ЗСА зредукувати свою збройну перевагу настільки, щоб вона зрівнялася з московською. Тоді, мовляв, Москва припинить перегони у збросні, а там, як неминучий наслідок, прийде і довгоочікуване тривке замирення.

Американські п р о відні військовики висовують цілковито протилежне твердження:, Москва завжди готова вдарити по нас, якщо матиме певність своєї збройної переваги, отже певність безумовної вигри з найменшими втратами. Варто пригадати, що колись „подібна кліка" радила президентові Труманові не виготовляти атомової бомби. Щастя було в тому, що Труман не послухав порад цієї кліки, а взяв до уваги голос реалістів-військовиків і наказав атомову бомбу виготовити, і то в найбільшому поспіху. Це не лише прискорило закінчення війни, але й дало Америці абсолютну перевагу у контролюванні миру на майже десять років. Аж після того, викравши в Америці секрети атомової зброї, Москва почала наздогнати її в тій ділянці. І наздогнала куди скоріше, як то можна було припускати.

Після того, — продовжує ген. Твейнінґ, — найбільшою нашою помилкою було те, що ми погодилися на мораторію у переведенні атомових вибухів. ЗСА додержували своїх зобов'язань, а большевики, нехтуючи ними, так підтягнулися у розвитку атомової зброї, що за три роки заскочили нас, перевівши перший вибух найбільшої у світі водневої бомби.

У так званому „кубинському" періоді, коли Москва забрала свої ракети з Куби, нашим пацифістам знову замелькав перед очима „врятований мир". Але насправді це була „Піррова перемога", бо ніхто досі не ствердив точно, скільки ракет вивезено з Куби і скільки їх згодом повернено назад. А про переведення, хоч би навіть і силою, будь - якої перевірки' — пише ген. Твейнінґ, — ніхто не відважився навіть писнути. Всі наші високі військовики, не згадуючи вже про наших альянтів, були цим дуже прикро заскочені. Ще більше збентеження прийшло після того, коли ЗСА, як „жест доброї волі", почали забирати свої середньосяжні ракети з Европи, Великобританії, а потім і з Туреччини. Таким чином ми не тільки підірвали наступальну і оборонну силу НАТО, але й в дуже великій мірі облегшили оборонні проблеми Совєтського Союзу.

А згодом, — констатує ген. Твейнінґ, — ми майже цілковито припинили продукцію середньосяжних ракет, якими обіцяли озброїти міжнародну фльоту НАТО, і таким чином відкрили для большевиків сотні різних, дуже цінних для їхньої стратегії цілей. З черги ми скоротили асиґнування на продукцію атомових матеріялів і на розбудову стратегічно важливої бомбардувальної летунської фльоти.

Генерал Твейнінґ не жаліє терпких слів на адресу колишнього секретаря оборони МекНамари, який запровадив у мілітарному плянуванні т. зв. „політику коштів ефективности", тобто якнайбільшої економії при максимальному досягненні. У своїх наслідках це неґативно позначилось на ефективності дослідів і розвитку нашої атомової зброї. Такою політикою ЗСА неначе самі себе „заморозили".

На закінчення Твейнінґ радить Урядові ЗСА не сидіти за атомовою „лінією Мажіно", а приспішено розбудовувати „оборону змішаної збройної сили", отже поширити її на нові типи бомбардувальників та мініятюрну атомову зброю, бо досвід війни у В'єтнамі показує, що через брак виразної лінії фронтів не завжди можна вживати самих тільки ракет.

Ген. Твейнінґ дивується, що навіть тоді, коли Конґрес схвалює багато такого, що необхідне нашій національній обороні, Департмент Оборони, в якому рішають цивільні люди, не завжди виявляє належне зрозуміння.

В. Чапленко

ПРО ТОГО, ХТО ВИБРАВ ВОЛЮ

(2)

Але через те, що В. Кравченко писав свої книжки щиро, у цих його книжках, особливо в першій багато такого матеріялу, що має велике значення й для нашої визвольної боротьби. От він пише про страхіття примусової колективізації на Україні, учасником якої він, як член партії, був,подає страшні подробиці викликаного в зв'язку з тою колективізацією голоду, і це залишиться назавжди обвинувальним матеріялом української історії проти Москви. Він зафіксував слова секретаря Дніпропетровського обкому Менделя Хатаєвича, що можуть бути формулою для визначення природи цього свідомого злочину російських комуністів. „Між селянством і владою відбувається жорстока боротьба, боротьба не на життя, а на смерть, — сказав Хатаєвич. —Цього року було випробування їхньої сили і нашої сили та витривалости. І треба було аж голоду, щоб їм показати, хто тут панує. Це коштувало нам мільйони людських життів, але колективний спосіб господарювання закріплено. Війну виграли ми". (стор. 124 українського видання, Торонто, 1948 р.).

І цю „формулу" треба використати тепер, коли ми відзначаємо 35-річчя цієї великої трагедії нашого народу.

Чимало в тексті першої книжки й висловів симпатії до української інтеліґенції, нищеної в 30-их роках. З такою симпатією він пише, наприклад, про викладача Дніпропетрівського металюрґійного інституту Грінченка, який навіть після самогубства М. Скрипника викладав у цьому інституті по - українському. Хоч він мав революційні заслуги, але його з партії викинули як буржуазного націоналіста. Дає він об'єктивну інформацію про партизанську боротьбу на Україні під час другої світової війни. „На Україні старі жалі до Сталіна викликали часті жорстокі повстання. Але становище на Україні було таке складне, що для його з'ясування треба б було написати цілий розділ, та й то тільки, щоб загально розглянути. Був там і цілком пронімецький рух, але був також і великий всеукраїнських рух, чесний, однаково ворожий і до нацистів, і до „радянців". Дуже багато тамтешніх, так вихвалюваних партизанських дій були викликані не меншою ненавистю до Сталіна, як до Гітлера. Навіть ті, що співпрацювали щиро з Москвою, виконуючи накази Коротченка, мали чимало створених в уяві привидів автономії, привидів нового ладу для України, що мав виникнути після того, як буде відігнано німецьку навалу. А до того ще були там і партизани з явним незалежницьким напрямком, що билися за повну незалежність і суверенність України" (стор. 375 українського видання).

Тут може бути застереження тільки щодо „цілком пронімецького руху", бо такого руху насправді не було.

Річ ясна, що й сила-силенна фактів та інформацій, так би мовити, всесоюзного характеру, узятих живцем із комуністичної дійсности, дуже часто з прихованих для звичайного тамтешнього громадянина джерел, має значення для нашої боротьби, оскільки Україна перебуває в складі цієї державипотвори. Це й безмежна сваволя органів державної безпеки, цієї, як це підкреслює Кравченко, фактичної влади в СССР, і катування заарештованих, і страхіття концентраційних таборів, і всезагальне ш п и г у нство, і страх, що сковує кожний життьовий порух людини, однаково, рядової, звичайної чи працівників державного апарату, аж до найвищих його сфер сягаючи. Але всього й не перелічити. Як людина, безперечно, розумна й талановита, В. Кравченко дав багато влучних тверджень, десятки, коли не більше, яскравих образів, портретів та характеристик діячів, визначень суспільних відносин тощо. От, хоч би образ актуального й на сьогодні Олексія Косиґіна, зображеного в Кравченка як вірного слугу Сталіна, образ, у якому втілена сама суть цього страшного режи-

(Закінчення на стор. 4-ій)

У 30-ТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ ПОЛК. ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ

ЗВЕРНЕННЯ УККА

Тридцять років тому, 23-го травня 1938 року, на вулиці Роттердаму згинув з рук московського аґента кол. Командир Корпусу Січових Стрільців, Командант Української Військової Організації і Голова Проводу Організації Українських Націоналістів, полк. Євген Коновалець.

Євген Коновалець — одна з найвидатніших постатей Української Національної Революції. Він речник, організатор і провідник визвольно - революційної боротьби українського народу. Він, що довгими літами ризикував своїм життям, писав:

„Волі українського народу до самостійного життя не знищать ні ворожі тюрми, ні заслання, ні смерть окремих борців, бо Україна є нездобутним бастіоном героїв. Боротьба за кращу долю нашого народу не може припинитися. Нехай вона буде довга і вперта, нехай вона забере ще нові жертви, але Україна незалежна таки буде".

Євген Коновалець відчував, знав і вірив, що тільки велика національна ідея може протиставитись ворожим великодержавним імперіялізмам, зокрема московському, що останньо був виявився у формі комунізму. І тільки така велика ідея в стані підняти український народ до боротьби за відновлення Незалежної Соборної Української Держави. А щоб ця ідея була динамічною, сильною, вона повинна бути надхненою духом героїзму і жертвенности. У правильності цих думок ми мали нагоду переконатись на прикладах визвольних змагань в роках 1918-1921 та підпільної і збройної боротьби після них.

Головний Отаман Симон Петлюра, якого в 1926 році в Парижі знищила Москва, писав:

„Шлях звільнення кожної нації густо кропиться кров'ю. Нашою так само. Кров'ю чужою, своєю, ворожою і рідною. Кров закінчує глибокі процеси національних емоцій, організаційної праці, ідеологічної творчости, всього того, що нація використовує свідомо й ірраціонально для ствердження свого права на державне життя . . . Ми віримо в українську державність, українську державність ми ісповідуємо. Для нас вона є живою реальністю, бо ідею її ми носимо в серці, бо її духом овіяне все наше життя".

Ці заповітні слова Головного Отамана лягли в основу життя Євгена Коновальця. Він, організатор, командир, а одночасно душа Корпусу Січових Стрільців, охороняє Центральну Раду від провокаційних виступів большевицьких ячейок у Києві, він готовий служити Гетьманській Державі ,а опісля йде на поклик Директорії служити Республіці.

Євген Коновалець — військовик, політик і революціонер, засновник і провідник українського зорганізованого націоналістичного руху, дав печать свого духа тому українському молодому поколінню, що родилось і зростало в часі визвольної бортьби 20-их років, а пізніше пліч-о-пліч з ним продовжувало в рядах УВО і ОУН кривавий змаг за кращу майбутність українського народу. Під його безпосереднім впливом уже восени 1920 року в Львові засновується Українська Військова Організація. Для поширення і поглиблення збройної і політичної боротьби Євген Коновалець оформлює на 1-му Конґресі Українських Націоналістів, що відбувся у Відні у 1929 році, нову політичну організацію — Організацію Українських Націоналістів. Цю політичну діяльність Євгена Коновальця і очолювану ним Організацію оцінила Москва, як загрозу для існування своєї імперії, і тому рішила його фізично знищити, бо він своєю особою персоніфікував ідею непоборного і незламного духа української нації. Він своєю кров'ю зросив брук Роттердаму. Згинув революціонер, хоробрий вояк на стійці, але ідея його житиме вічно в серцях мільйонів українців.

Відмічаючи сьогодні 30-ліття з дня смерти полковника Євгена Коновальця, Український Конґресовий Комітет Америки клонить голову перед його постаттю і вірить, що його заповіт у боротьбі за Незалежну, Соборну Українську Державу знайде тисячі-мільйони пересмників.

З його духа печаттю стелиться шлях до перемоги!

Український Конґресовий Комітет Америки

Ню Йорк, 23 травня 1968 р.

Скидають вину на „міжвідомчу тяганину"

Під час розкопів могили отамана війська Запорізького Івана Сірка біля Нікополю, на березі Каховського моря, були залиті дощем і знівечені рештки одягу, нарушений сам кістяк, червона козацька китайка доведена до такого стану, що її, як і ін. речі з труни, не можна виставити в музеї. Про це сповістила „Культура і Життя" з 12 травня ц. р., повідомляючи, що могилу перенесено на „Сторожову могилу" біля с. Копулівки":

„В зв'язку з дуже несприятливими метеорологічними умовами при розкопках могили було допущено ряд серйозних помилок. Серед них насамперед слід вказати на слабу фіксацію робіт, зокрема відсутність фотодокументації. Недостатня увага була приділена стратиграфії нашарувань, майже нічого не зроблено для консервації тканини, дерева, вовняних і хутрових виробів". Туристи із-за кордону не мають права доїздити до сіл, в тому й Копулівки.

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Частина четверта

НАТАЛЯ

(39)

Бачила бабуся, як о. Константин завжди в усьому старається і дбає про Наталю так,що власне не знає вона ніяких матеріяльних турбот, і здавалось бабусі, що Наталя недоцінює свого чоловіка, що могла б вона залишити ті всі свої „настрої" та „примхи", щоб не турбувати тими вигадками такого доброго чоловіка.

Хоч Наталя була рідною дочкою бабусі, але трудно собі навіть уявити, до якої міри вони були різні в усьому. І зовнішність, і натура, і погляди були просто протилежними, отже не то тяжко, а неможливо було їм порозумітись.

Бабуся — це старий завіт. Її ідеал — земля обітована, багато слуг, велике господарство, стада, отари, повні житниці й комори. „Ізобиліє плодів земних".

Сини синів, велике потомство, багато нащадків у послуху і покорі до батьків. Патріярхальність у всьому. Вірні слуги дістають щедру нагороду, ліниві — кару. Служба Богу — достойна жертва.

Наталя це все розуміла і старалася залишити бабусі першенство в усьому в домі і в господарстві. Але вона сама, вся її істота була інша, і навіть віра її була інша: „Милости хочу, а не жертви", „любов і всепрощення", служба Богу не тучними жертвами, а „духом і істиною", радість дає не маєток і не родина, а „возрадується дух мій о Бозі, о Бозі, Спасі моїм".

Наталя була надхненна і одухотворена. Душа її поривалась до краси і поезії. Часто в хвилини „настрою" вона деклямувала чудовий вірш Лермонтова: „По небу полуночи ангел летел . . .„

Ось і Наталиній душі на землі часто було якось „и скучно, и грустно" . . .

***

У цей сумний період, який Наталя переживала під враженням смерти о. С., між похмурними скелями і жалобними похоронними дзвонами, народилася у неї її найменша донечка — Женя, яка принесла багато журби своїй матері. Очевидно обставини, в яких вона народилася, відбилися темними тінями на цьому маленькому, невинному створіннячку і переслідували її майже все життя.

Взагалі з своїми дітьми Наталя зазнала багато турбот, не стільки тому що вони часами хворіли, скільки тому, що сама Наталя була безмежно вразлива, і найменша річ в моменті хвилювання в її очах приймала колосальні розміри. Тоді вона всюди виділа смертельну небезпеку і часто перебувала у великому страху та невимовно болючій тривозі. В зв'язку з тим і сама часто хорувала, що звичайно тяжко впливало на цілу родину.

Ще щастя, що кожний рік приїздив Петруша на Різдво та на ціле літо і вносив у похмурий дім стільки веселого руху, стільки радости, сміху, стільки новинок, книжок, всяких оповідань, анекдотів, а головно — дух далекого світу, далеких просторів і широких інтересів.

Бабуся тупцяла коло свого єдиного сина, Наталя відживала, тішилася і сміялась з тих веселих небилиць, які так дотепно, в особах умів оповідати Петруша. Отець Константин уважно слухав про життя в столиці, а діти, наставивши вуха, хапали кожне слово. І всі жалували, коли вакації минали і Петруша мусів від'їздити.

Тим часом о. Константинові вдалося нарешті влаштувати справу переходу на іншу парафію.

Старі звичаї на Карвасарах

Ця парафія Карвасари взагалі була особливою: було це п'ять селищ, розкиданих досить далеко одне від одного — на протилежних горах, в долині річки Смотрича, між скелями. Завдяки такому ізольованому положенню в тих оселях і присілках збереглося чимало старих звичаїв, які вже давно зникли не тільки в міських парафіях, але й в селах, що лежали при битих шляхах.

Ці звичаї найбільше були зв'язані з великими святами.

У Великодню ніч з усіх кінців цієї розкиданої парафії сходилися люди до своєї маленької церквиці в глибокій долині, яка цієї ночі звичайно була ясно освітлена, як ліхтар, серед темних скель та башт турецької давньої фортеці. Навколо церкви розташовувались господині-селянки, що приносили святити паски та всяку святочну їжу — поросята, ковбаси, ягнятка, хто що мав, а до того цілі гори різнокольорових крашанок. Те все розкладалось на вишиваних рушниках, простелених просто на траві, і у кожної господині в найвищу „бабу", або паску встромлена була висока воскова свічка. Це виглядало так гарно і мальовничо в тому миготавому світлі. А як поглянути зверху, з Турецького мосту, то церква-ліхтарик була оточена ніби вінком з тих господинь з їх свяченим із свічками.

Головним моментом була нічна служба Божа в церкві, де все сяяло і світилося і де співали спеціяльні веселі великодні мелодії: „Світися, світися, новий Ієрусалиме" . . . „Ликуй нині і веселися, Сіоне" та багато інших.

Потім з церкви виходила процесія з співом „Христос воскресе із мертвих", і священик святив паски. Тоді люди поспішали додому, щоб зразу розговітись. Розговіння було дуже урочистим. В тих часах усі придержувалися старих традицій і постили цілий Великий піст — сім тижнів.

Відпочивши, молодь ішла знов до церкви, де на цвинтарі починалися гаївки — веселі великодні співи та гри:

„Хто видав, хто чував мою жону на торгу?"

„Чорнушко, дочко" . . .

„Ой ходить жук по деревині" . . .

„Іде, іде Зельман" . . .

„Кривий танець" . . .

Б а р в и с т и й одяг, сміх, жарти збирали на цвинтарі багато людей, і до пізнього вечора бриніли веселі співи.

Люди втішалися святом, весною — цим щорічним відродженням природи.

Друге загальне об'єднання парафіян було на день Святого Духа.

За старою традицією цей день присвячений спогадам про покійних членів родини. Процесія з церкви по службі Божій ішла на цвинтар. Там на могилах з позасвічуваними на них свічками уже чекали молодиці з гостиною: пасками, крашанками і коливом із пшениці або рижу, прибраним хрестом з родзинок. Священик по черзі правив коротку панахиду над кожною могилою, кадив навколо, і в момент, коли починали співати „Со духи праведних скончавшихся", брав „воздух" — покривало з чаші для св. Причастя, і підносив його догори, символізуючи цим, як дух покійного зноситься в цей час над могилою і витає між своїми близькими. Це був кульмінаційний момент: аромат ладану сповнював повітря, мішаючись з ароматом весняних квітів, жалобний спів і це символічне вітання померлих так зворушували рідню, що деякі жінки голосно ридали, дехто припадав до землі, а часами до того приєднувався тихий, як шепіт, спів: „дух, дух, дух"!..

(Далі буде)

М. Борискевич

СПОМИНИ З РІДНИХ ЗЕМЕЛЬ

(Присвячую світлій пам'яті полковників Євгена Коновальця і Андрія Мельника)

Травень найгарніший місяць в рідній Україні. Божа природа обдарувала красою наш рідний край. На жаль, травень в новішій нашій історії є місяцем смутку, бо в ньому відзначаємо втрату великих синів України, що згинули від ворожих рук.

42 роки тому, 25го травня 1926 р. в Парижі гине від пострілу з револьвера посланого Москвою Шварцбарта, Головний Отаман України Симон Петлюра. Для ворога живий Петлюра був страшний, тому старався за всяку ціну його позбутись. Та вбивством ворог не вирвав його з наших сердець. Він все для нас живий, і нас ніхто не здержить від дальшої боротьби за визволення українського народу з неволі.

По вбистві С. Петлюри боротьба тривала, і її очолював полк. Євген Коновалець. І знову в місяці травні 23 дня 1938 р., ворог підступно підкладає в Ротердамі годинкову бомбу, від якої гине Євген Коновалець.

Далеко від своєї рідної землі ворог вбив нам наших провідників, які бажали вигнати ворогів з наших земель, щоб наш нарід став вільним, щоб Україна була самостійною, соборною Державою раз на все.

За ті ідеали, в нерівнім бою з ворогами впав в рідній Україні 18 років тому, 5-го березня 1950 р. головний командир УПА ген.-хор. Тарас Чупринка.

Слава Вам Всім Українські Герої, що віддали все найдорожче, своє життя, за кращу долю свойого народу, за свою знедолену Батьківщину.

Думками лину в минуле, в рідну Україну, коли я був 18-літнім залізничником УНР. Видається мені, що це було щойно вчора. Перед моїми очима переходять щасливі юні дні, події, наші змагання і відбудова нашої Державности. В Станиславівській Залізничій Дирекції число залізничників та рух на

Пані Борискевич із чоловіком вітаються з полк. Андрієм Мельником, наприкінці травня 1957 р. в Торонті.

залізниці не були сильні, бо за Австрії поляки мали більші права і при залізницях було їх більше, як українців. Коли в листопаді 1918 р. вони покинули працю з думкою, що цим поможуть Польщі, ми українці-залізничники, урядники, кондуктори,машиністи, з найбільшою посвятою, безперервно повнили службу, щоб рух був нормальний. Для мене молоденького було великою честю служити Україні, і бути свідком будови нашої Державности і зустрічати її Провідників.

При кінці серпня 1918 р., нас молодих кондукторів Дирекція вислала, коло 60 осіб, до помочі на залізницях в Кам'янці Подільскім. Коли ми там приїхали, на двірці застали тисячі вояків, що верталися з російського полону додому. Полк. Коновалець робив заходи, щоб вояків українців з Галичини й Буковини задержати в Україні. Він знав, що коли вони вернуться додому, одержать місячну відпустку, і після цього Австрія вишле їх на італійський фронт.

Коновалець був веселої вдачі, добрим бесідником, розказував українцям про Українську Державу, яка на східніх землях вже боролась з ворогом. Хто особисто з полк. Коновальцем говорив, то відчував, що він Богом післаний для нашого народу. На двірці в Кам'янці Подільскім полк. Коновалець зацікавився залізничниками і звернувся до мене з питанням, чому ми маємо двояку уніформу. Ми з Австрії мали сині і високі шапки, а східні сірі, або чорняві уніформи і кашкети. Я дав йому пояснення, що ми приїхали з Галичини, щоб привезти хліб Австрії. Тоді курсували поїзди до Галичини з України, через Гусятин. Коновалець нам казав, що Україна мусить бути вільною, самостійною Державою, а українці господарями на своїй землі, а не захланні німці, чи москалі-большевики.

Вдруге мав я зустріч з полк. Коновальцем в лютому 1919 р., коли ми їхали з Чорткова до Станиславова. По привіті, полковник питався мене, чи я пам'ятаю розмову в Кам'янці Подільскім, Я відповів, що пам'ятаю і буду пам'ятати до смерти. В дорозі була розмова про уряд УНР, головно про Петлюру, якого полк. Є. Коновалець уважав за людину „зі сталі". Не сподівася такої сталі". Не сподівався такої

Наша Українська Галицька Армія не мала доволі зброї, воєнного матеріялу, медикаментів, одежі й обуви, а навіть харчів. Східні браття вже рік проливали кров за Україну, австрійські українці до чинної будови української державности в Галичині забралися аж після розвалу Австрії в жовтні 1918-го року.

По важких визвольних наших змаганнях багато українців опинилось на чужині, щоб продовжувати боротьбу з ворогами. Між ними був і я, доля закинула мене в Канаду.

В 1937 р. полк. Коновалець відвідував українські громади в ЗСА і Канаді. Коли я з часописів довідався, що полковник буде у Вінніпеґу, рішив за всяку ціну його побачити. В тому часі було безробіття, брак грошей і я вибрався в дорогу безплатно на верху вагона. Віддаль далека, але щасливо доїхав з другом до Вінніпеґу. Коли прийшли до домівки „Просвіти", полк. Коновалець мав доповідь. Зауважив я, що полковник постарівся і вже не мав того військового руху, як при першій зустрічі. По сердечнім привіті, спитався я полковника, чи мене пізнає. Відповів, що може і знає, але не пригадує прізвища. Доперва коли згадав я Кам'янець Подільський, Чортків, Станиславів, він став веселішим і сказав, що від того часу багато змінилось, а з тим і ми.

В доповіді говорив про наші невдачі у важкій боротьбі з ворогами, але і з чужими є великі допомогові можливості, треба тільки єдности, згоди і доброї волі. Роздори приносять нам лиш шкоду. Треба подбати, щоб будучі покоління йшли і жили за заповітами Шевченка. Нам не треба падати на дусі, бо на світі нема нічого вічного. Українська мати дала нам багато героїв для рідної Укріни, дасть їх і в будучому. Вони виборють Україні волю і Україна буде вільною, незалежною Державою. Опісля спільно відспівали пісню „А ми тую червону калину підіймемо". То була моя трета і остання зустріч з дорогим полк. Коновальцем.

Незабутньою є для мене також зустріч з полк. Мельником, який ціле своє життя посвятив на стійці боєвика в боротьбі з ворогами за кращу долю свойого українського народу. Славний старшина УСС полк. А. Мельник перейшов тернистий шлях у свойому житті. Помер 1-го листопада 1964 р.

При кінці травня 1957 р. полк. Мельник приїхав до Торонта і я рішив тоді вибратись в дорогу на зустріч з ним. Їзда була не така, як на зустріч з полк. Коновальцем. З Дітройту їхав автом до Торонта, а що дорога була гладка, приспішив біг і несподівано задержала мене кандійська поліція за швидку їзду. По вилеґітимуванні поліцист мене питав, чому так скоро їхав. Я відповів, що може і заскоро, але до того мене гнало бажання зустрінути полковника, якого не бачив ще від 1918 р., а тепер вже 1957 р. При тому зауважив я, що він також любив би побачити доброго старшину полковника, який буде нині мати в Торонто свою цікаву доповідь. Поліцист дещо застановився і казав мені далі їхати, але 55 миль на годину. Коли вже був на місці в УНО, щиро привітався з полк. Мельником. Був він дещо занепокоєний, бо знав, що є під оком комуністів, які навіть поліцію повідомили, що будинок буде підмінований. Як тільки почали гарненькі дівчата в народній ноші подавати вечерю, прийшла поліція і казала всім залишити залю. В прикрім настрою всі розійшлись, але бомби не знайдено, і прекрасний будинок УНО стоїть собі досі.

Я направду щасливий, що мав нагоду бачити і говорити з великими синами України, полковниками Коновальцем і Мельником.

Музичне євшан-зілля з Філядельфії у Нюарку

24-го березня тут в авдиторії Вейсбурґ Гайскул відбувся величавий концерт з творів композитора Миколи Фоменка, улаштований хором і оркестрою УМІ з Філядельфії. Продекторат над імпрезою мали укр. парафіяльна школа св. Івана Хрестителя і Укр. Муз. Інститут у Нюарку, головою якого є відома наша піяністка Дарія Каранович, яка привітала гостей і чисельну публіку.

Знак руки диригента і лунає могутнє „Учітеся, брати мої". Публіка гарячими оплесками дякувала за добре виконання окремих точок програми, зокрема за спів Н. Оранської, Анізії Мірчук, О. Матковської, Іванни Бульби, хору і оркестри, що виступили у виїмково чисельному складі, бо понад 100 осіб. Вони прекрасним виконанням програми заворожили публіку, бо українська пісня, як казав Олександер Кошиць, „це невід'ємна частина душі українця, вияв його натури, найкращий вислів його душевних переживань. Українська пісня, — це джерело духового й національного здоров'я українського народу, мов Біблія минулого і Заповіт майбутнього".

Замилування до співу притаманне українцеві. Пісня супроводить ціле його життя, від колиски до гробу, укр. пісня, це багате життьодайне джерело, це аромат далеких степів, та запашних полонин, це чудесне євшан зілля, яким впивалися і впиваються українці, де б вони не були. Ніщо так не єднає українців, як наша безсмертна пісня, це та сила, що кріпила і кріпить минулі і сучасні покоління.

Мало хто, поза тими, що співали в хорах, уявляє собі, скільки впертої, систематичної праці вимагає хор чи оркестра, скільки треба вложити зусиль, щоб з кількох десятків людей створити одне тіло, щоб виробити кожний технічний звуковий нюанс, який так легко потім слухається. Ця праця вимагає, крім здібности, ще й часу та сили. Якби не віддана любов до рідної пісні і пошана до наших композиторів, хор УМІ не мав би ні часу ні сил, бо починаючи від його диригента, всі його члени працюють поза хором. Всі вони ходять на проби і працюють для рідної пісні і для всіх нас.

Я не музичний критик і говорю про це не тому, що хор і оркестра УМІ з Філядельфії потребують похвали. Говорю тому, щоб з сатисфакцією ствердити і підкреслити високі досягнення хору і оркестри УМІ з Філядельфії.

Диригент проф. Юрій Оранський керував зі смаком та рутиною хором і оркестрою. Кожна пісня мала своє, їй властиве, виразне обличчя. Кожна пісня являла собою мистецький малюнок.

Наша Нюарська громада щиро вітає диригента, вітає солістів та всіх хористок і членів оркестри зокрема. Ми відчули й побачили це чудесне євшан зілля, що привезли нам до Нюарку гості з Філядельфії.

Слід ще згадати надзвичайно здібну молоденьку піяністку Ірену Пелех, ученицю Галі Клим, яка з душею виконала „Поему Карпат". До сліз зворушив публіку виступ пані Орловської, дружини сл. п. композитора М. Фоменка, коли на кінець концерту вона виступила з подякою диригентові, виконавцям концерту і всім присутнім на залі за пам'ять.

Петро Мельник

ЗВЕРНЕННЯ ФУНДАЦІЇ ДЛЯ ДОСЛІДІВ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТИ ПОЛКОВНИКА ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ

ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ НА ЧУЖИНІ!

Дорогі земляки!

Минає 30 років від дня смерти Євгена Коновальця, полковника Армії УНР, командира формації Січових Стрільців, команданта Української Військової Організації, основоположника Організації Українських Націоналістів і голови Проводу Українських Націоналістів.

23 травня 1938 року в голляндському місті Роттердамі, далеко від рідної Батьківщини, Москва виконала черговий злочин супроти української нації: підступно переданою бомбою вбила надхненного організатора і провідника тогочасної української революційно - визвольної боротьби.

Протягом 12 років український народ послав другу величезну жертву; 26 травня 1926 року висланник того самого московського імперіялістичного центру на вулиці Парижу замордував Симона Петлюру, голову Директорії й головного отамана Армії УНР.

Обидві втрати великі, болючі й не перші й не останні на шляху наших революційно - визвольних змагань. Російський окупант був і є цинічно - безоглядний у засобах боротьби з українським народом. Замахами на Симона Петлюру і Євгена Коновальця ворог нищить не особи, а провідників нації, які за свого життя стали прапором активного всеукраїнства, усоблення українського самостійницького руху. Ці дві історичні постаті нашої доби своїми державно - творчими чинами зробили нашу провідну ідею, ідею Української Самостійної Соборної Держави, безсмертною, а через те й самі стали безсмертними. Без Симона Петлюри годі собі уявити революційно - визвольну боротьбу, яку очолював Євген Коновалець а в новітніх часах його наступники.

Загальні збори фундації, що відбулися 15 березня ц.р. в Мюнхені, ухвалили, щоб Фундація причинилася до величного вшанування минулих роковин трагічних дат, з особливим підкресленням 30-річчя смерти Полковника.

Отже, цим нашим зверненням закликаємо все українське громадянство в різних країнах поселення, а зокрема українських націоналістів, гідно відзначити пам'ять полк. Євгена Коновальця: 1) святковими академіями з участю якнайширшого загалу громадянства; 2) студійними конференціями, присвяченими дослідам формацій, що їх очолював Полковник; 3) пресовими конференціями для чужинецької преси, де належить пов'язати очолюваною Євгеном Коновальцем визвольну боротьбу з нинішніми подіями в Україні.

Вшануванням 30-их роковин смерти полк. Євгена Коновальця, відзначим передусім його вклад, роль і його заслуги в обороні нашої державности у формі Української Народної Республіки; його наполегливе організування за всяких умов на всіх землях України підпільної самостійницької політично - революційної сили: УВО, а відтак ОУН.

При цій нагоді нам приємно поінформувати українське громадянство, що Фундація тепер стоїть перед виданням документальної збірної книги „Євген Коновалець і його доба". Вже зібрано велику кількість статтей - матеріялів, які тепер перебувають в редакційному опрацюванні. Відзначення жалобної дати на академіях слід сполучити із збиранням фінансових засобів на кошти видання збірника. Уможливлення видати репрезентативну книгу буде виявом нашої справжньої пошани для цього великого сина української землі.

Мюнхен, 23 квітня 1968 р.

За Управу Фундації

Проф. д-р Юрій Бойко
голова

Роман Дебрицький
секретар

ПРО ТОГО, ХТО ВИБРАВ ВОЛЮ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

му, суть, що її схарактеризував автор словами „безмежна влада — і бездонний страх". Чи не таким ми бачили цього Косигіна і тут, в Америці, коли він приїжджав на сесію ООН? З одного боку, це була людина, що очолює одну з двох найбільших держав світу, а з другого — він у всіх своїх виступах раз-у-раз повторював, як папуга, оглядаючись, очевидячки, на решту „колективного керівництва". Дав Кравченко і не менш яскравий гуртовий портрет керівної верхівки ОРСР на чолі з Сталіним. Чи не найяскравіша їхня прикмета — віртуозне орудування гидкою московською лайкою, особливо, каже автор, відзначався цим Каганович, як це пізніше підтвердили й згадки про нього на одному з хрущовських з'їздів партії. З огляду на це і на поширеність московської лайки серед населення СССР можна зловним правом називати крайною матюхів.

Взагалі с к а з а в ш и, В. Кравченко у своїх книгах здійснив те, ради чого втік із жахливого „дому неволі" у вільний світ: сказав світові всю правду, завдав новітній тиранії якнайдошкульнішого удару. Але за цей свій великий учинок він і сам заплатив життям. Обставини його загибелі не зовсім ясні. Офіційно проголошено, що він нібито заподіяв собі смерть, але дехто, зокрема працівники газети „Новое Русское Слово" вважають, що його вбили агенти Москви, тобто, можливо, що сталося те, що він і передбачав, коли писав у перших розділі своєї книжки „Я вибрав волю": „Політичний режим, що в нього я вклав працю й віру всього свого життя, засудить мене на смерть.. Його таємні агенти будуть завжди за мною стежити, де б я не був, лазитимуть попід моїми вікнами, аж поки, коли їм накажуть їхні господарі, не вб'ють мене".

Проте не виключене, що він і сам наложив на себе руки, не знайшовши підтримки збоку вільного світу, зокрема збоку американських чинників. „Вони ж так блаженно невинні, тії американці", — нарікав він. Ва, більше, в Америці він „дивився — ступнево та із здивуванням — до переконання, що тих, які хочуть сказати правду про сталінську тиранію, які обороняють російський нарід (1 — В. Ч.) та виступають проти його гнобителів, не слухають, відкидають, а часом і ненавидиникамі Росії називають". І як висновок із цього: „І я зрозумів, що моя втеча у вільний світ, а відтак і використання моєї волі для оборони свого народу не будуть такі легкі, як це показувалось іздалеку". „Сталінська пропаганда в закордонному світі була успішніша, аніж будь-хто з нас уРосії (? — В. Ч.) про це міг думати. Міт про „щасливе с о ц іялістичне життя" сприймають у Росії (? — В. Ч.) як жорстоке глузування т о т а літарної пропаганди, а за кордоном сприймають цей міт поважно, дослівно, з майже побожною наставою ті, хто творить приходну думку в цьому демократичному світі" (стор. 484 українського видання). Це були часи Ф. Д. Рузвелта, і я ще й цими днями чув з київського радіо, як у передачі, присвяченій роковинам перемоги над гітлерівською Німеччиною, наводили Рузвельтове поздоровлення, надіслане тоді Сталінові (але вже без згадки його прізвища), з урятуванням „цивілізації й свободи". Цьому всемогутньому президентові ЗСА невтямки було, що Гітлер був учень Леніна й Сталіна . . .

Але В. Кравченко вмер, либонь, із певною моральною сатисфакцією, що він таки виконав своє завдання. „Тепер книжка закінчена", — писав він наприкінці своєї першої книжки. — „Я своє сказав. Колись душогубам, що удають із себе слуг „поступового людства", маю я вдасться мене „стерти... Але вони не зможуть „стерти" цього документа про довготривалі страждання російських (? — В. Ч.) народів. Я таки сподіваюся, що прийде час, коли вони матимуть справжню волю і справжню економічну демократію" (стор. 490 українського видання).

Наостанку ще раз хочу сказати, що В. Кравченко був незвичайна людина, українська своїм духом і темпераментом. Тим то й нам, свідомим борцям за визволення нашого народу, не слід його цуратися.

На жаль, український переклад його першої книжки — „Я вибрав волю" такий калічний, що ним майже не можна користуватися (друга його книжка не була — слушно — на українську мову перекладена). Перекладач М. Гетьман, очевидячки, зовсім не знав „радянської" дійсности і понаплутував такого, що його тільки кваліфікований читач може розплутувати й розуміти адекватно. Тим то й Кравченко, що дав був спочатку дозвіл на цей переклад, пізніше заборонив книжку поширювати.

В АМЕРИЦІ І СВІТІ

ФІНАНСОВА КРИЗА СПОВІЛЬНЮЄ ДІЇ Кампанії Вбогих Людей. Крайовий координатор цієї Кампанії о. Бернард Лляфаєтт закликає учасників Походу Вбогих до Вашингтону, щоб вони відклали своє прибуття до столиці аж до 30-го травня, бо немає фінансів на те, щоб забезпечити мешкання та прохарчування учасників походу в столиці. Наступник д-ра Кінга о. Еберветті, який є головою Конференції Південних Християнських Провідників, просить Об'єднану Пресвітерську Церкву про те, щоб встановила $10-мільйоновий Фонд для розвитку вбогих людей. Крім цього провід Походу до Вашингтону збирає фонди на переведення демонстрацій в столиці.

СЕНАТ СХВАЛИВ ЗАКОНОПРОЄКТ, згідно з яким на допомогу вбогим у формі харчових значків мають видати $245 мільйонів у фінансовому році 1969, на $60 мільйонів більше, як у фінансовому році, який закінчиться 30-го червня 1968. Вбогі дістають значки-марки, за які в призначених крамницях дістають харчі. З цієї допомоги цього року користають 2,750,000 осіб, які живуть у 331-му повіті з убогим населенням. Цей законопроєкт переслано до Палати Репрезентантів. Цей законопроєкт вніс до Конгресу сенатор рільництва Орвілл Л. Фрімен.

ОСОБИСТІ ПРИБУТКИ АМЕРИКАНЦІВ в квітні цього року збільшилися на 3.6 більйона дол. і становили $670 більйонів в річному відношенні, що є новим рекордом. Треба пригадати, що особисті прибутки американців в квітні 1967-го року виносили $615 більйонів. Промислова продукція в квітні ц.р. стояла на 162.7 відсотка, стільки само, що і в березні ц.р., в порівнянні з пересічною продукцією в 1957-1959 роках, коли вона виносила 100. Продукція в квітні не збільшилася в порівнянні з березнем, і це є одним із показників того, що економіка ЗСА не збільшується заскоро. Та інші показники свідчать про протилежне.

ЛІКАРІ В ТОРОНТІ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ лисим чоловікам переціплювати на голову волосся, бо вважають, що шкода на це часу, коли треба переводити важливіші для здоров'я людей операції. Один лікар, фахівець від так званих пластичних операцій, заявив, що він в останньому часі перевів шість таких операцій на лисих головах своїх пацієнтів, і всі ці операції вдалися. Та він відмовляється від дальших операцій, бо не має пацієнтів, які на це заслуговували б. Один пацієнт його гадає, що коли він дістане волосся на голові, то це автоматично розв'яже всі його життєві проблеми. Інші пацієнти уважають пересадження волосся за забавку. Щоб покрити волоссям цілу голову, на це треба двох років.

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ ПРОФЕСОР ЛЮЇС КАСТРО ФАРІЯС заявляє, що знайдений в 1872 році в Бразилії камінь із фенікійським написом зовсім не є доказом на те, що фенікійські моряки були в Бразилії 2,000 років перед Колюмбом, який відкрив Америку в 1492 році. Професор Брандейського університету Сайрус Г. Гордон знов зацікавився написом фенікійським на цім камені і твердив, що є можливо, що фенікійці були в Бразилії ще перед народженням Христа. Напис на камені зачинається так: „Ми сини Канаану з Сидону, міста короля. Торгівля кинула нас на це далеке узбережжя, в країну гір". Між фенікійцями і Колюмбом в Америці були скандинавські вікінги, які коло 1,000 року дописали були до Нової Фунляндії, де заснували були оселі.

Ню Бронсвік, Н. Дж.

50-ЛІТТЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ БІЛОРУСІ

31-го березня Білоруське Об'єднання стейту Ню Джерзі влаштувало святочну академію з нагоди 50-ліття проголошення незалежности Білорусі в готелі „Голленд Гавс". Академію відкрив голова об'єднання пан Сергій Гутирчик. Програмою проводив д-р Віктор Васілевський. Головними промовцями були президент Мик. Абрамчик (білоруською мовою) та панна Вакунович (англійською мовою). Також виступали запрошені гості, представники: Болгарії, Словаччини, Латвії і Естонії. Від українців виступав місцевий голова Відділу УККА інж. Дм. Демедюк.

Промови були переплітані виступами танцювальної групи, сольоспівами та грою на фортепіяні білоруської молоді.

Після академії відбувся бенкет, присвячений 25-літтю громадської праці президента Миколи Абрамчика. Бенкетом проводив д-р Володимир Набагез. Архиєпископ БАПЦ Василь проводив молитви, а також був головним промовцем на бенкеті. Слід згадати, що всі промовці на бенкеті підкреслювали велику пророблену працю паном президентом Миколою Абрамчиком, насвітлюючи окремі епізоди.

Д.П.Д.

В поклоні незнаній жінці-героїні

Ню Йорк. — В неділю 19-го травня в будинку Визвольного Фронту відбулося, зорганізоване Нюйоркським Відділом ОЖ ОЧСУ, вечір, присвячений Незнаній Українській Героїні. Вечір відкрила голова Відділу письменниця Мирослава Ласовська. Коротку доповідь на тему „Українська жінка-героїня в історії і в поезії" прочитала поетеса Алла Коссовська. Молода піаністка — сумівка Ірина Твардовська виконала на фортепіяні „Вальс - каприз" С. Скотта і „Весняний шелест" — К. Симдінка. З деклямацією віршa Миколи Щербака „Горять їх душі" виступила пані Софія Когут. Співачка Зеня Лавришко-Бундзяк відспівала дві пісні: Стеценка на слова Ів. Франка „Розвіється з вітром" і Китастого „Бандура", на слова Галини Черінь. Акомпаніямент провадила пані О. Хомин. Співом „Не пора" — закінчилася ця коротка, приємна імпреза. Після концерту гості господині жіноцтво почастувало гостей час м.

А. Д.

„ДЕКАДА ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ КНИГИ"

Вже з заголовку видно комуністичний підхід до „єдиного" народу Чехо - Словаччини і трактування словаків з великодержавних позицій, адже не може бути „чехословацької книги", бо це дві різні мови. „Молодь України" з 12 травня дальш пояснила, що „книги чеською і словацькою мовами будуть виставлені в Києві, Львові і Донецьку". У повідомленні не згадано про українські видання в Чехо - Словаччині, в тому й про журнал „Дукля" та ін., яких не допущено на кільканденну виставку книжок з ЧСР.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 26-го ТРАВНЯ 1968 Р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Віддлу Т-ва Запор. Січ ім. В. Хмельницького — 245 Відд. о 2-ій год. по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви при 824 Adelin St. Проситься чл. прибути і вирішити важні справи. — М. Мартиненко, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6002. Тарзан в ямі!

Залишивши фільмову групу, Тарзан подорожував на дозвіллі. Зелена краса джунглів ніколи не припиняла радувати його серце . . .

Принагідно він зупинився, щоб побавитися зі своїми приятелями.

І так одного дня полюючи, його мирне існування нагло скінчилося, бо він несподівано впав до замаскованої ями.